

فهرست مطالب

درآمد	۱۱
فصل اول: کلیات و مفاهیم	۲۵
مبحث اول: معناشناسی «ضلال»	۲۵
گفتار اول: ضلال و واژه های مرتبط با آن در نگاه واژه شناسان	۲۶
۱. معناشناسی «ضلال» در نگاه واژه شناسان	۲۶
۲. واژه های مرتبط با «ضلال» در نگاه واژه شناسان	۲۸
۱-۲. «رشاد» در نگاه واژه شناسان	۲۸
۲-۲. «هدایت» در نگاه واژه شناسان	۲۹
گفتار دوم: «ضلال» در قرآن کریم	۳۰
۱. معناشناسی لغوی «ضلال» در قرآن	۳۰
۲. مصادیق «ضلال» در دین از منظر قرآن کریم	۳۹
أ. انکار وجود و وحدانیت خدا و قیامت (ضروریات مسلمین)	۳۹
ب. اتباع هوای نفس	۴۰
ج. اعوجاج و انحراف در دین	۴۱
د. کتمان و عصیان دستورات الهی	۴۱
گفتار سوم: معناشناسی «ضلال» در روایات	۴۲
مبحث دوم: «آزادی» از منظر فقه	۵۲
گفتار اول: آزادی عقیده	۵۲
بند اول: معناشناسی آزادی عقیده	۵۲
بند دوم: جایگاه آزادی عقیده در دین	۵۶
بند سوم: دلائل و شواهد مدعا	۵۷
أ. دلیل و شاهد اول: آیات قرآن کریم	۵۷
ب. شاهد دوم: گزاره های تاریخی مبین سیره ی شارع	۶۰
۱. برخورد پیامبر(ص) با منافقان در مدینه	۶۱
۲. برخورد پیامبر(ص) با کفار و اقلیت های مذهبی	۶۴
۳. برخورد علی(ع) با مخالفان خود	۶۸
أ. مخالفان غیر از خوارج	۶۸
ب. مخالفان از خوارج	۶۸
گفتار دوم: آزادی بیان	۷۱

۷۱	بند اول: تحریر محل بحث و ضرورت آن
۷۴	بند دوم: ادله و شواهد مدعا
۷۴	۱. مقتضای آیات قرآن کریم
۷۵	أ. آیات دال بر استماع آزادانهی افکار و وجوب جدال به احسن روشها
۷۷	ب. آیات دال بر انتخاب با بصیرت دین
۷۸	ج. آیات دال بر عدم کتمان حق
۷۹	۲. مقتضای سیره
۸۱	۳. مقتضای حکم عقل
۸۲	الف. حکم استقلالی عقل
۸۳	ب. حکم غیر استقلالی عقل
۸۴	۱. مقتضای اصل در نقل افکار و اطلاعات
۸۸	۲. اظهار عقاید و مقتضای عناوین ثانویه
۹۰	مبحث سوم: سیر تاریخی مفهوم و احکام «کتب ضلال» در اندیشه فقیهان

فصل دوم: موضوع شناسی کتب ضلال

۱۲۷	مبحث اول: دیدگاه‌ها در باب موضوع «کتب ضلال»
۱۲۹	گفتار اول: کتب ضد رشاد (دیدگاه صاحب جواهر)
۱۳۱	گفتار دوم: کتب کاملاً مشتمل بر ضلال (دیدگاه سید محمد جواد عاملی)
۱۳۳	گفتار سوم: کتب نگارش شده برای تقویت ضلال (دیدگاه کاشف الغطاء)
۱۳۵	گفتار چهارم: کتب مُضِلّ (دیدگاه شیخ مرتضی انصاری)
۱۳۷	گفتار پنجم: کتب دارای شائیت اضلال (دیدگاه سید محمد کاظم طباطبائی یزدی)
۱۳۸	گفتار ششم: کتب مخالف حق یا علم مکلف (دیدگاه محقق نراقی)
۱۳۹	گفتار هفتم: دیدگاه صاحب حدائق (کتب اهل ضلال)
۱۴۰	گفتار هشتم: کتب مشتمل بر ضلال (مختار نگارندگان)
۱۴۵	مبحث دوم: متعلقات حکم در اندیشه فقیهان

فصل سوم: نقد و تحلیل احکام تکلیفی کتب ضلال

۱۴۹	مبحث اول: حکم تکلیفی مرحله تولید [تألیف و نگارش]
۱۵۰	گفتار اول: وجوه قابل طرح در باب حکم تکلیفی تألیف و ایجاد کتب ضلال
۱۵۰	گفتار دوم: نقد و بررسی ادله‌ی [وجه] حرمت تألیف کتب ضلال
۱۵۱	بند اول: نقد و بررسی ادله‌ی عقلی
۱۵۱	أ. لزوم قلع ماده فساد
۱۵۲	ب. دفع ضرر محتمل

ج. تألیف و ایجاد کتب ضلال، کاشف از رضایت به آن	۱۵۳
د. بداهت دین	۱۵۳
بند دوم: نقد و بررسی ادله ی نقلی	۱۵۴
أ. مقتضای ادله ی قرآنی	۱۵۴
دلیل اول: اجتناب از «لهو الحدیث»	۱۵۴
دلیل دوم: لزوم اجتناب از قول زور	۱۵۵
دلیل سوم: ممنوعیت افتراء و کذب بر خداوند متعال	۱۵۶
دلیل چهارم: نهی از اعانت بر گناه	۱۵۶
ب. مقتضای ادله ی روایی	۱۵۷
دلیل اول: روایت [مشهور به] تحف العقول	۱۵۷
دلیل دوم: روایت عبدالملک بن اعین	۱۵۸
دلیل سوم: روایت ابو عبیده الحذاء و محمد بن مسلم	۱۵۹
مبحث دوم: احکام تکلیفی مراحل پس از تولید	۱۶۱
گفتار اول: حکم تکلیفی حفظ کتب ضلال	۱۶۱
بند اول: معنانشناسی «حفظ» در نگاه فقیهان	۱۶۱
بند دوم: دیدگاه ها و نظریات فقیهان پیرامون حفظ کتب ضلال	۱۶۲
بند سوم: نقد و بررسی ادله ی قائلان به حرمت حفظ	۱۶۴
۱. نقد و بررسی ادله عقلی فقیهان	۱۶۵
أ. لزوم قلع ماده فساد و ظلم	۱۶۵
ب. دفع ضرر محتمل	۱۷۶
ج. لزوم دفع منکر	۱۸۳
د. وجوب جهاد با اهل ضلال	۱۸۵
ه. حفظ کتب ضلال، دلیل بر رضایت به آن	۱۸۸
و. وجود بدعت در کتب ضلال	۱۸۹
ز. اجماع و نفی خلاف	۱۹۳
۲. نقد و بررسی ادله ی نقلی	۱۹۷
أ. آیات مورد استناد	۱۹۷
دلیل اول: اجتناب از لهو الحدیث	۱۹۷
دلیل دوم: لزوم اجتناب از قول زور	۲۰۴
دلیل سوم: افتراء و کذب بر خداوند متعال	۲۱۱
دلیل چهارم: آیات ذمّ کتابت آیات الهی از پیش خود	۲۱۴
دلیل پنجم: نهی از اعانت بر گناه	۲۱۶
ب. مقتضای ادله ی روایی	۲۲۳

- دلیل اول: روایت [مشهور به] تحف العقول ۲۲۴
- دلیل دوم: روایت عبدالملک بن اعین ۲۳۰
- دلیل سوم: روایت ابو عبیده حذاء و محمد بن مسلم ۲۳۳
- دلیل چهارم: روایت نبوی دال بر القاء تورات ۲۳۴
- ه. نکته‌ها و اشکال‌ها ۲۳۷
- گفتار دوم: حکم تکلیفی نسخه برداری و نشر و توزیع [کتب] ضلال ۲۴۸
- بند اول: دیدگاه‌های فقیهان در مسئله نسخه برداری و انتشار [کتب] ضلال ۲۴۹
- بند دوم: نقد و بررسی ادله‌ی قائلان به حرمت حفظ ۲۵۰
۱. نقد و بررسی ادله‌ی عقلی فقیهان ۲۵۱
- أ. لزوم قلع ماده فساد و ظلم ۲۵۱
- ب. دفع ضرر محتمل ۲۵۴
- ج. وجوب جهاد با اهل ضلال ۲۵۷
- د. نسخه برداری و انتشار کتب ضلال، کاشف از رضایت به آن ۲۵۹
- ه. وجود بدعت در کتب ضلال ۲۶۰
- و. اجماع و نفی خلاف ۲۶۱
۲. نقد و بررسی ادله‌ی نقلی ۲۶۲
- أ. مقتضای ادله‌ی قرآنی ۲۶۳
- دلیل اول: اجتناب از لهُو الحدیث ۲۶۳
- دلیل دوم: لزوم اجتناب از قول زور ۲۶۵
- دلیل سوم: افتراء و کذب بر خداوند متعال ۲۶۷
- دلیل چهارم: آیات ذمّ کتابت آیات الهی از پیش خود ۲۶۸
- دلیل پنجم: نهی از اعانت بر گناه ۲۶۹
- ب. مقتضای ادله‌ی روایی ۲۷۰
- دلیل اول: روایت [مشهور به] تحف العقول ۲۷۱
- دلیل دوم: روایت عبدالملک بن اعین ۲۷۳
- دلیل سوم: روایت ابو عبیده الحذاء و محمد بن مسلم ۲۷۴
- ج. اشکالات و پاسخ‌ها ۲۷۶
- د. نکته‌ها ۲۸۵
۳. استثناهای جواز انتشار اطلاعات در نگره‌ی فقه ۲۸۵
- أ. انتشار و اشاعه‌ی مصادیق فحشا ۲۸۶
- ب. انتشار اتهام‌های اخلاقی و جنسی ۲۸۷
- ج. توهین به مقدّسات و مسخره نمودن مذاهب، عقاید ۲۸۸
- د. انتشار مسائل امنیتی و اطلاعاتی ۲۸۹

۲۸۹	ه. منشورات مخل امنیت و موجد وحشت و اضطراب در شهروندان
۲۸۹	و. انتشار اکاذیب
۲۹۵	۴. جایگاه انصاف در انتقال و دریافت دینا
۲۹۵	أ. دلائل لزوم انصاف در اخذ اطلاعات
۲۹۷	ب. گردش منصفانه محتوای رسانه‌ای
۲۹۸	۵. مخالفان متمسک به خشونت
۳۰۱	۶. عدالت و مخالفان فکری
۳۰۲	۷. جریانهای ناسالم اطلاعاتی و مسئولیت حکومت دینی
۳۰۳	أ. استفاده از استراتژی حل
۳۰۵	ب. استفاده از استراتژی نقض
۳۰۷	گفتار سوم: حکم تکلیفی مطالعه و تدریس کتب ضلال
۳۰۸	بند اول: دیدگاه‌های فقیهان در باب مطالعه و تدریس کتب ضلال
۳۰۹	بند دوم: نقد و بررسی ادله‌ی قائلان به حرمت مطالعه و تدریس
۳۰۹	۱. نقد و بررسی ادله‌ی عقلی
۳۱۰	أ. لزوم قلع ماده فساد
۳۱۳	ب. دفع ضرر محتمل
۳۱۶	د. وجوب جهاد با اهل ضلال
۳۱۸	ه. مطالعه و تدریس کتب ضلال، کاشف از رضایت به آن
۳۱۸	و. وجود بدعت در کتب ضلال
۳۱۹	ز. اجماع و نفی خلاف
۳۲۰	۲. نقد و بررسی ادله‌ی نقلی
۳۲۰	أ. مقتضای ادله‌ی قرآنی
۳۲۰	دلیل اول: اجتناب از لهو الحدیث
۳۲۲	دلیل دوم: لزوم اجتناب از قول زور
۳۲۴	دلیل سوم: افتراء و کذب بر خداوند متعال
۳۲۵	دلیل چهارم: نهی از اعانت بر گناه
۳۲۶	ب. مقتضای ادله‌ی روایی
۳۲۶	دلیل اول: روایت [مشهور به] تحف العقول
۳۲۸	دلیل دوم: روایت عبدالملک بن اعین
۳۲۹	دلیل سوم: روایت ابو عبیده الحذاء و محمد بن مسلم

۳۳۳ فصل چهارم: نقد و تحلیل احکام وضعی کتب و رسانه‌های گمراهی
۳۳۳ مبحث اول: مالیت یا عدم مالیت کتب و رسانه‌های گمراهی
۳۳۷ مبحث دوم: بطلان یا صحت جریان عقود.....
۳۳۷ گفتار اول: جریان عقود معاوضی.....
۳۳۹ گفتار دوم: جریان عقود غیر معاوضی.....
۳۴۰ مبحث سوم: ضمان (مسئولیت منتشاء از کتب و رسانه‌های گمراهی)
۳۴۰ گفتار اول: مسئولیت مدنی.....
۳۴۱ گفتار دوم: مسئولیت کیفری.....
۳۴۱ الف. اعمالی که در شرع حرام اعلام شده اند.....
۳۴۲ ب. اعمالی که در شرع نهی مشخصی برای آنها وارد نشده.....
۳۴۵ برآمد و نتایج.....
۳۵۱ منابع و مأخذ.....